

V zbirki Leksikonu je Cankarjeva založba v Ljubljani decembra 1985 izdala knjigo žepnega formata »Slovenska krajevna imena«. Knjiga obsega imena vseh krajev znotraj republiških meja, ne sega pa v slovensko zamejstvo. Pri vsakem kraju navaja v polkrepkem tisku uradno ime, pri nekaterih tudi lokalno, t.j. ime, ki ga rabijo stari domačini, ne priseljenci, npr. Žirí (naglas na zadnjem zlogu) in Žírí (naglas na prvem zlogu). Temu sledijo ime v roditeljskem (Žiróv), nato v mestniku z njegovim predlogom (v Žiréh), pridevnik (žiróvski) in ime za prebivalca (Žiróvec). Pri vseh oblikah so označeni naglasi.

Poglejmo, kako so navedena toška imena! Splošno bi moralo veljati pravilo: uradno naj bo ime, ki ga uporabljajo domačini, pristni, ne prišleki, torej lokalno, domačinsko ime. Kdo ve, kateri pisar (sodnik, občinski tajnik, župnik) je iz malomarnosti ali nepoznavanja po svoje ime napisal in se to nedomačinsko ime prepisuje iz listine v listino ter je postalo uradno. Pri loških krajih so taki primeri (navajam uradno in lokalno ime): Hotóvlje-Hotóvlja (motijo bolj znane Hotávlje), Róvte-Róvt, Dolénje in Gorénje Břdo, Dolénja in Gorénja Břda, Prelésje-Prilésje, Podgóra-Pógara. Za to zadnje ime poudarjam, da je že pokojni jezikoslovec Luka Pintar, nekdanji ravnatelj licejske knjižnice v Ljubljani, rojak iz bližnjih Hotalvelj, razložil, da je vas dobila ime Póga-

ra po pogorišču, ker so v srednjem veku s požiganjem gozda pridobili zemljišče za naselje. Enak pomen imajo bližnji žirovski kraji Goropéke, Izgorje, Ópale. Nima pa nobenega smisla ime Podgóra, saj bi morale v Poljanski dolini skoraj vse vasi imeti tako ime, saj je vsaka pod kako goro.

Imeni Gorénja vas-Retéce in Srednja vas-Poljane sta spakedranki po železnici. Ali kdo reče, da gre v Gorenjo vas Retece? Vsak normalen človek bi rekel v Gorenjo vas pri Retečah, če bi hotel natančneje označiti, v katero Gorenjo vas gre. Strokovnjaki Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki so pretresli vsa ta imena, niso bili pooblaščenji popravljati uradna imena in niso krivi za stare napake.

Največja in zelo praktična novost, ki jo uvaja ta leksikon, je ta, da je treba pri sestavljenih krajevnih imenih pisati vsako besedo z veliko začetnico, torej Martíňj Vřh, ne Martínj vřh, Záli Lóg, ne Záli lóg, Dólge Njive, ne Dólge njive. Izjema so samo imena, v katerih je samostalnik splošen izraz za naselje, to so vas, selo, naselje, trg in mesto, npr. Gorénja vás (vas z malo!). Tega pravila se Loški razgledi držijo že od 12. letnika (1965) naprej.

*France Planina*

(Glej tudi LR 12, 1965, str. 118—119 in LR 28, 1981, str. 207—226).

## ŠTUKLOVA KNJIGA HIŠ V ŠKOFJI LOKI

V dveh knjigah nam je mag. France Štukl, vodja loškega arhiva podal pregled loških hiš z vsemi podrobnimi podatki, kolikor jih je mogel zbrati iz zemljiške knjige in drugih uradnih knjig in listin, ki so spravljene v loškem arhivu ali so še v rabi na sodišču. Vse te knjige in se-

rije listin so med viri knjige navedene. Zbiranje, preverjanje in urejanje podatkov zahtevajo zelo veliko vztrajnega in utrudljivega dela. Tako je Loka med redkimi našimi mestí, ki imajo takšen popis hiš. V uvodu navaja avtor, da imajo podoben popis Kamnik, stara Ljubljana in